

Нефармат

ХАЙ БУДЗЕ СВЯТЛО!

СЁННЯ

Месяц

Маладзік 8 жніўня.

Месяц у узор'і Шалаяў.

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	5.43	20.45	15.02
Віцебск	5.28	20.39	15.11
Магілёў	5.33	20.35	15.02
Гомель	5.34	20.27	14.53
Гродна	5.58	21.00	15.02
Брэст	6.04	20.55	14.51

Імяніны

Пр. Анатоля, Валянціна, Германа, Івана, Лукі, Сілы.

К. Клары, Алега, Інакенція, Юльяна.

Пішу гэтыя радкі пад пра- ліўны дождж, які ўжо два дні амаль не сціхае за акном нашай вясковай хаты, дзе праводжу свой адпачынак. Спадзяюся, што калі вы будзеце чытаць гэтыя нататкі, надвор'е выправіцца. Але нас цяпер гэтая макрэча не засмучае, бо ў доме ёсць электрычнасць. А вось калі яе тры дні не было... Ды пра ўсё па парадку.

Канец ліпеня — пачатак жніўня ў вёсцы — найлепшы час. Яшчэ радуе вока зеляніна, не астывае за ноч паветра, а грады дзеліцца экалагічна чыстай агароднінай, «вітамінамі», вырашчанымі сваімі рукамі. Сад на- паўняецца водарам беллага наліву. А буслы ў буслянцы за домам настойліва вучаць лятаць сваіх падрослых на- шчадкаў. Дарэчы, сёлета ў буслінай пары вырасла чац- вёра буслянят. Першы раз бачым такую колькасць за восем гадоў, як мы купілі дом. Звычайна яны пакі- даюць двух. Калі птушанят выводзіцца больш, аднаго могуць скінуць з гнязда — суровыя законы прыроды: пакідаюць столькі, колькі могуць выкарміць. Дык вось, цяпер год абяцаў быць шчодры на жабак ды іншую спажыву, і буслы пакінулі ўсіх. А да пачатку жніўня юныя белыя птахі сталі вы- лятаць з гнязда. У мінулую нядзелю адзін з іх не раз- лічыў сілы. Са страшным шумам, відаць, чапляю- чыся нагамі за шыфер, ён імгненна спікіраваў уніз ды бразнуўся на двары, праля- цейшы побач з галавой су-

седкі, якая сядзела ў нас на лаўцы, цудам не зачাপіўшы. Яна аж ускрыкнула. Але буслік устаў, страпянуўся і пайшоў хадзіць па падвор- ку, шукаючы выйсця, потым усё ж узяўся і пераляцеў праз вароты. «Будзе нейкая навіна» — расшыфравала перапалоханая Наталля гэ- тае паяўленне з неба.

«Навіна» праявіла ся- бе на наступны дзень — і не гасцем ці нейкім элект- ронным паведамленнем, а пахам гарэлага і падазро- ным трэскам у лічыльніку. Давялося выключыць электрычнасць і званіць у адпаведныя службы, шу- каць паратунку. Электрыкі з аварыйнай брыгады, якія заехалі праз суткі пасля званка, канстатавалі ня- спраўнасць: няма кантакту, перагарэла пробка, трэба ставіць аўтаматыку. Яны нагадалі, што рамантуюць толькі лініі звонку дома, парайлі шукаць прыватнага майстра і на ўсялякі выпа- дак далі нумар тэлефона, калі спатрэбіцца расплам- біроўка лічыльніка. Знай- сці электрыка ў вёсцы — справа не такая простая; добра, хоць у сельсавеце падказалі. Адным словам, тры дні давялося пражыць без электрычнасці. Ноўт- бук пратрымаўся менш за дзень, а потым піскнуў раз- вітальным паведамленнем: «Нізкі ўзровень зараду». З тэлефонаў мы ў інтэрнэт не выходзілі, каб берагчы батарэю і заставацца хоць бы з сувяззю.

Першы вечар было няз- выкла без тэлевізара, але

назаўтра мы разабралі скрыні са старымі кнігамі і паперамі, якія даўно вывез- лі з кватэры сюды, нешта знайшлі. Напрыклад, я з ці- кавасцю прачытала запіскі рускага генерала і дзяр- жаўнага дзеяча Ярмолава, некалі выпадкова купле- ныя мужам. Даволі цікавыя аказаліся мемуары, да якіх наўрад ці дайшла б чарга, калі б не вымушаная ад- сутнасць любых электрыч- ных прыбораў. Пра гэтага военачальніка XIX стагод- дзя памятаю са школьных гадоў, калі прыводзіла ў сачыненні яго выказванне наконт гібелі любімага не- калі ў юнацтве Лермантава. А вось пазнаёміцца са све- тапоглядам, меркаваннямі, разважаннямі чалавека, у якога Грыбаедаў служыў ад'ютантам, было надзвы- чай цікава. Асобныя парадкі тых часоў выклікалі здзіў- ленне. Напрыклад, Ярмолаў не ажаніўся з каханай жан- чынай — кіеўскай арыста- краткай, таму што, павод- ле яго вызначэння, быў не ў стане дастойна ўтрымлі- ваць сям'ю. Грашоввае ўтры- манне генерал-маёра, якім ён ужо быў, трэба думаць, не дазваляла тое зрабіць. Аляксей Пятровіч, дарэчы, увогуле не жаніўся, так і пражыў век адзін. Павод- ле сведчанняў сучаснікаў, якія таксама ўтрымлівае кніга, Ярмолаў быў чалаве- кам высокай годнасці, такіх жа маральных прынцыпаў, напрыклад, рашуча адмо- віўся ад графскага тытула, мог запырачыць цару. Калі выйшаў у адстаўку, прымаў

у сябе літаратараў, людзей культуры і мастацтва, але пазбягаў зносін з чыноўні- камі, іншымі «выгаднымі» знаёмымі.

Цікавай падалася і кніга ўспамінаў пра Высоцкага «Уладзімір Высоцкі ў кіно», якая завалялася сярод на- вуковых брашур. Пра вя- домага акцёра згадвалі артысты, рэжысёры, сцэна- рысты, аглядальнікі — са- мыя розныя людзі, з якімі ён кантактаваў у складанай справе кінаіндустрыі. І ўсе яны адзначалі такія якасці артыста, як людскасць, год- насць, інтэлігентнасць. Ціка- ва і хораша выказаўся пра яго і наш Алесь Адамовіч, які ведаў артыста і барда па сумеснай рабоце над філь- мам «Сыны ідуць у бой». Адамовіч, дарэчы, у сваіх успамінах прывёў словы Ан- тона Паўлавіча Чэхава: «Як жа хутка яно ўсё робіцца». Гэта значыць, не паспееш азірнуцца, як існае станові- ца гісторыяй.

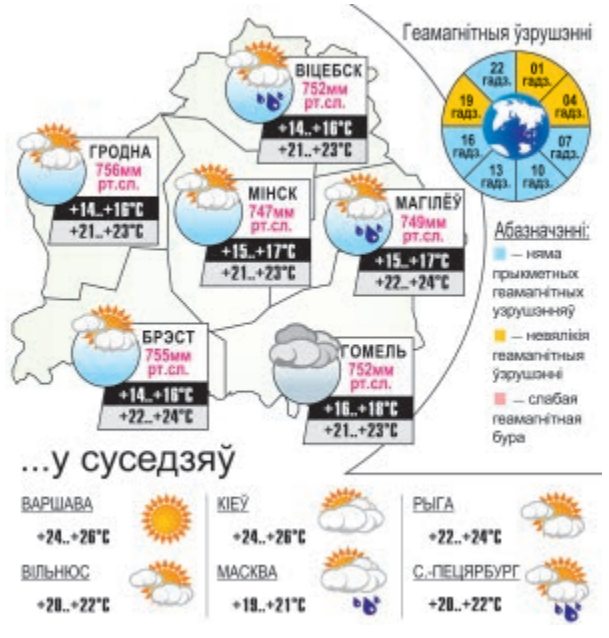
...Да нас, нарэшце, пры- ехаў усмешлівы майстар Андрэй, наладзіў электрыч- насць. Са словамі: «Няхай жыве святло!» пакінуў сваю візітоўку. А мы з мужам ацанілі перавагі галоўнага набытку цывілізацыі — з га- лавой акунуліся ў інтэрнэт. Але для сябе адкрылі, што пакуль не было святла, мы больш гаварылі, разам аб- мяркоўвалі прачытанае, часам спрачаліся і з зада- вальненнем адзначалі, што большасць ацэнак сыходзі- ца. Дык, можа, варта рабіць усё гэта і са святлом?

Святлана ЯСКЕВІЧ.

Фота Алены ДАУЖАНОК.

ЗАЎТРА

УСМІХНЕМСЯ

Чытаю склад каўбасы: соя, эмульгатары, фарба- вальнікі... Чытаю склад мы- ла: мёд, лактоза, масла пя- лёсткаў руж...
Вось і думаю:
— А ці не лепш есці мыла?

— Якія вашы моцныя бакі?
— Я ўмею казаць «не».
— Можаце прывесці прыклад, калі гэта аказа- лася карысным?
— Не.

Даты

Падзеі

Лютзі

12 ЖНІЎНЯ

У краіне

1911 год — нарадзілася Клаўдзія Фёдарэўна Калітоўская, беларуская артыстка балета, педагог, заслужаны дзеяч культуры Беларусі. У 1933—1937 гг. і 1945—1951 гг. артыстка Дзяржаў- нага тэатра оперы і балета Беларусі. У 1951—1975 гг. дырэктар Беларускага харэаграфічнага вучылішча.

1917 год — нарадзіўся Ціхан Якаўлевіч Кісялёў, партыйны і дзяржаўны дзеяч БССР, Герой Сацыялістычнай Працы, узна- гароджаны пяццю ордэнамі Леніна, ордэнам «Знак Пашаны».

1926 год — газета «Звяз- да» паведамляла пра рашэнне Бюро акруговага камітэта КП(б)Б прыняць новае رایанаванне Мінска: горад быў падзелены на Кастрычніцкі, Ляхаўскі і Гарадскі раёны.

1946 год — нарадзіўся Іван Мікалаевіч Мялешка, беларускі матэматык, доктар фізіка-матэ- матычных навук, прафесар. Аўтар навуковых прац па ме- тадах рашэння задач цеплаправоднасці на аснове тэорыі функцый комплекснай пераменнай.

1831 год — нарадзілася Але- на Пятроўна Блавацкая, рускі філосаф, рэлігіязнаўца, пісьмен-

ніца, вандроўніца, заснавальніца тэасофскага та- варыства.

1851 год — амерыканскі бізнесмен і вынаход- нік Айзек Мерыт Зінгер атрымаў патэнт на створаную ім упершыню ў свеце бытавую швейную машынку, запушчаную ў масавую вытворчасць.

1881 год — нара- дзіўся Аляксандр Міхайлавіч Герасімаў, рускі жывапісец, народны мастак СССР, акадэмік АМ СССР, прэзідэнт АМ СССР (1947—1957). Лаўрэат ча- тырох Сталінскіх прэмій.

1886 год — нарадзіўся Леанід Васілевіч Са- рокін, рускі астраном-гравіметрыст, прафесар Маскоўскага ўніверсітэта. Адзін з першых у СССР выкарыстаў гравіметрычны метада ў раз- ведцы нафтавых радовішчаў. Стварыў аблегчаны маятнікавы прыбор і ўдасканаліў аптычны лічыльнік, распрацаваў апаратуру для паскоранага вызначэння сілы цяжару.

1926 год — нарадзіўся Джон Дэрэк, амерыкан- скі акцёр, кінарэжысёр, прадзюсар і фа- тограф.

Так гаварыць...

ГЮГО:
«Можна зламаць шпагу, нельга выні- шчыць ідэю».